

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/109/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200791
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421200791.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu : Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava- mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému : H. L., A.. XX.XX.XXXX, S.H. W. A. T. XX/XXX, XXX XX Q. D., o zaplatenie 626,18 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 70,18 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 70,18 eur od 21.03.2021 do zaplatenia a v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 556,-eur za dobu pred 28.04.2021 **z a s t a v u j e .**

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu **z a m i e t a .**

III. Náhradu trov konania stranám sporu **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a.s. sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 28.04.2021 domáhal zaplatenia sumy 626,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 626,18 eur od 21.03.2021 do zaplatenia, to všetko titulom nesplateného úveru. Právny predchodca žalobcu v odôvodnení žaloby uviedol, že so žalovaným ako dlžníkom uzavrel dňa 21.11.2017 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej aj viedol účet. V žalobe tvrdil, že ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 300,-eur a bol povinný platiť právnemu predchodcovi žalobcu štandardnú mesačnú splátku vo výške 10,-eur. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalovaný si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť ani po viacerých pokusoch, právny predchodca žalobcu vystavil ku dňu 17.03.2021 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 28.02.2021 na úhradu vo výške 626,18 eur predstavujúci súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady zo strany žalovaného. Nakoľko si podľa právneho predchodcu žalobcu žalovaný nesplnil povinnosť uhradiť mu záväzok vo výške 626,18 eur, a to ani v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy, t.j. do dňa 20.03.2021, právny predchodca žalobcu si okrem nároku na zaplatenie istiny vo výške 626,18 eur uplatnil aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení právny predchodca žalobcu v žalobe označil Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. zo dňa 21.11.2017 a výpis z kreditnej platobnej karty.

3. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej do vlastných rúk doručená bola dňa 11.08.2021 písomne nevyjadril.

4. Uznesením zo dňa 09.06.2021 č.k.10Csp/109/2021-41 súd vyhovel návrhu žalobcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom sporu z pôvodného žalobcu na obchodnú spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava- mestská časť Staré Mesto IČO: 35 831 154 a pripustil aby vstúpila do konania na miesto žalobcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.08.2021 a súd tak ako so žalobcom ďalej konal s obchodnou spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o., (ďalej len „žalobca“).

5. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 10.11.2021 na ktoré sa právny zástupca žalobcu ani žalovaný napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavili. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčast' na pojednávaní, o odročenie pojednávania nežiadal, súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti. Žalovanému predvolanie na pojednávanie doručované bolo v súlade s ust. § 106 ods. 1 písm. a/ CSP na adresu trvalého pobytu zapísanú v registri obyvateľov SR, keďže inú adresu na doručovanie súdu neoznámil. Predvolanie sa vrátilo súdu z tejto adresy s tým, že adresát si ho neprevzal v odbernej lehote. Predvolanie sa tak za doručené žalovanému v zmysle § 111 ods.3 CSP v spojení s § 31a ods.10 zákona č.305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov považuje dňom 04.11.2021 a keďže neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, ani nežiadal o jeho odročenie, súd v súlade s ust. § 180 CSP rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti právneho zástupcu a žalovaného, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

6. Spolu s predvolaním na pojednávanie súd žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu vyzval na doplnenie rozhodujúcich skutočností a skutkových tvrdení tak, že uvedie skutočnosti, na základe ktorých má za to, že žaloba je podaná včas, že nie je tu zákonná prekážka pre vymáhanie práva zo spotrebiteľskej zmluvy v podobe premlčania (§ 54a Občianskeho zákonníka) a vzhľadom na tvrdenie o postúpení pohľadávky banky odôvodniť a preukázať splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách.

7. Na uvedené žalobca reagoval písomne tak, že aktívnu legitímáciu preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 25.05.2021, ktoré bolo žalovanému zaslané doporučené pod číslom zásielky H., na dôkaz čoho označil podací hárok. Poukajúc na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.4Obo 210/01 tvrdil, že relevantným oznámením o postúpení pohľadávky postupcom riadne hmotnoprávne preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore. Poukázal tiež na výzvu banky zo dňa 05.04.2018, ktorú žalovaný prevzal dňa 09.04.2018 s tým, že táto preukazuje splnenie podmienok postupiteľnosti pohľadávky podľa § 92 ods.8 zákona o bankách. Tvrdil, že v súlade s článkom V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 02.05.2018 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške na dôkaz čoho označil a predložil predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlžného úveru. Pokiaľ ide o otázku premlčania, k tomu uviedol, že ak sa pri premlčaní vychádza z ust. § 101 OZ, teda že premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz v spojení s ust. § 103 OZ, potom ak sa žalovaný dostal do omeškania so splátkou splatnou dňa 20.02.2018, na ktorej zaplatenie pod hrozbou zosplatenia bol vyzvaný v predžalobnej upomienke zo dňa 05.04.2018, právny predchodca žalobcu ani nemohol pristúpiť k zosplateniu a uplatniť právo v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr ako po troch mesiacoch od danej splátky. Z toho podľa žalobcu vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ prvýkrát (teda aj súdne) uplatniť najskôr dňom nasledujúcim po 20.05.2018, kedy uplynuli 3 mesiace od omeškania splátky, pre ktorej nezaplatenie pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru a od tohto dňa začala podľa neho plynúť všeobecná premlčacia doba 3 rokov. Žalobca uviedol, že je neprijateľné a v rozpore so zákonom, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t.j. aj pre splátky, ktoré ešte nie sú splatnými, nakoľko z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že splátky predpísané pred zosplatením sú posudzované v režime premlčania každej splátky osobitne. Poukázal na právny názor vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Košiciach pod č.k.11Co/153/2019-126, rozsudok Okresného súdu Košice II č.k.24Csp/36/2020-138 a právny názor vyjadrený v zjednocujúcom stanovisku občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého premlčacia doba predčasne zosplateného dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá

vyvolala zosplatnenie dlhu. Podľa žalobcu tak v tu súdnej veci premlčacia doba začala plynúť od 21.05.2018, žaloba bola na súd podaná dňa 28.04.2021 a preto ním uplatnený nárok premlčaný nie je. Uviedol, že žalovaný z úverového rámca revolvingového úveru vyčerpал sumu 300,-eur dňa 04.12.2017 a neuhradil na vrátenie úveru žiadnu sumu.

8. Žalobca v uvedenom podaní súčasne oznámil, že čo do zaplatenia sumy 70,18 eur (poplatky a sankčný úrok) s prislúchajúcim úrokom z omeškania berie žalobu späť a navrhuje konanie v tejto časti zastaviť, pričom žiada žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť mu sumu 556,-eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 556,-eur od 28.04.2021 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

9. Pre úplnosť súd uvádza, že z uvedeného podania žalobcu a jeho petitu (navrhovaného výroku rozsudku po čiastočnom späťvzatí žaloby) vyplýva, že na rozdiel od pôvodnej žaloby, kde úrok z omeškania žiadaný bol už odo dňa 21.03.2021, po čiastočnom späťvzatí žaloby žiadal sa až odo dňa 28.04.2021. Preto vychádzajúc z obsahu tohto podania ho súd považoval za čiastočné späťvzatie žaloby čo do zaplatenia sumy 70,18 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 70,18 eur od 21.03.2021 do zaplatenia a v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 556,-eur za dobu pred 28.04.2021.

10. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom, ku ktorému došlo po doručení žaloby žalovanému súd pristúpil k rozhodnutiu o tomto čiastočnom späťvzatí žaloby (§ 145 ods.2 a 3 CSP).

11. Postup súdu nasledujúci v prípade, ak žalobca svoju žalobu vezme v priebehu konania sčasti späť upravuje § 145 CSP.

12. Podľa § 145 ods.2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

13. Podľa § 146 ods.1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

14. Vzhľadom k tomu, že žalobca svoju žalobu vzal sčasti späť skôr, než sa začalo pojednávanie, postupujúc podľa § 145 ods.2 a § 146 ods. 1 CSP súd v prvom výroku rozsudku konanie v rozsahu späťvzatia žaloby žalobcom bez ďalšieho zastavil.

15. Predmetom posúdenia tak po čiastočnom späťvzatí žaloby žalobcom ostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 556,-eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 556,-eur od 28.04.2021 do zaplatenia a nárok na náhradu trov konania.

16. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení žalobcu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol a zistil tento skutkový stav :

17. Zo žalobcom predloženej Zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Pôžičková karta Quatro a zmluvy o spotrebiteľskom úvere v ktorej ako veriteľ je označený právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a.s. súd zistil, že v jej časti I. sú uvedené osobné údaje o žalovanom, potom nasleduje časť II. označená ako „Údaje o zamestnaní“ a potom časť III. označená ako „Podmienky úveru“. Tam je uvedené nasledovné, cit.“ Druh úveru : bezúčelový spotrebiteľský úver- revolvingový s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom kreditnej platobnej karty. Úverový rámec 300,-eur. Štandardná mesačná splátka 10,-eur. Deň splatnosti štandardnej/povinnej mesačnej splátky je 20.deň v kalendárnom mesiaci a bude uvedený vo výpise. Štandardná úroková sadzba 23,76 % p.a. RPMN 32,24 %“. Tiež je tam uvedené, že výška celkových nákladov je 46,41 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom že je 346,41 eur, priemerná hodnota RPMN pre kreditné karty na Slovensku že je 23,19 % p.a. Doba trvania zmluvy : neurčitá. Termín konečnej

splatnosti : v deň zániku zmluvy alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti. Text zmluvy v časti III uvádza, že spotrebiteľ spláca istinu v rovnakých mesačných splátkach so začiatkom jedného mesiaca po dni prvého čerpania. V mieste určenom na podpis je vyznačené, že žalovaný podpísal tlačivo dňa 21.11.2017 a podpísal ho aj zástupca veriteľa, a to v Poprade dňa 21.11.2017.

18. Listom označeným ako „predžalobná upomienka“ zo dňa 05.04.2018 pôvodný veriteľ žalovanému oznámil, že na kreditnej karte číslo XXXXXXXXXXXX eviduje nedoplatok na splátkach vo výške 30 eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s tým, že ak do 19.04.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 02/2018, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalobca preukázal doručovanie uvedenej písomnosti žalovanému doručenkou zo dňa 09.04.2018. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 02.05.2018 pôvodný veriteľ žalovanému oznámil, že nakoľko neuhradil dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke riadne a včas, jeho dlh z kreditnej karty číslo XXXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz s tým, že dlžná suma predstavuje 353,57 eur. Dôkaz o doručovaní uvedenej písomnosti žalovanému predložený žalobcom nebol.

19. Pôvodný žalobca predložil súdu výpis z Pôžičkovej karty Quatro vystavený ku dňu 17.03.2021 ktorý zachytáva zúčtovacie obdobie od 05.12.2017 do 28.02.2021. Tento výpis obsahuje ďalej súhrn debetných a kreditných transakcií na pôžičkovej karte realizovaných za uvedené obdobie, pričom v zmysle tohto výpisu boli na ľarchu účtu realizované debetné transakcie spolu vo výške 626,18 eur a v prospech tohto účtu kreditné transakcie spolu vo výške 0,-eur. Žalobca po výzve súdu uviedol, že reálne čerpania žalovaného predstavuje suma 300,-eur čerpaná dňa 04.12.2017.

20. Žalobou uplatnený nárok žalobca právne odôvodnil tak, že jedná sa o nárok na vrátenie úveru, konkrétne revolvingového, t.j. automaticky obnovovaného úveru čerpaného použitím kreditnej karty. Keďže právny predchodca žalobcu bol bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov, pričom v zmluve aj priamo je uvedené, že sa jednalo o bezúčelový spotrebiteľský revolvingový úver na kreditnú kartu, niet pochýb, že žalobou uplatňuje sa právo zo spotrebiteľskej zmluvy a súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

21. Žalobca v spore tvrdil, že pohľadávku z úverovej zmluvy voči žalovanému nadobudol postúpením, pričom ako na dôkaz odvolával sa na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok založenú v súdnom registri tunajšieho súdu OpP pod sp.zn.1OoP/2/2018, prílohu k tejto rámcovej zmluve s identifikáciou postúpenej pohľadávky a ako dôkaz predložil tiež oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 25.05.2021 s poštovým podacím hárkom.

22. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania žalobu, po jej čiastočnom späťvzatí mal za nedôvodnú v celom rozsahu a preto ju zamietol. Podľa názoru súdu neboli v spore preukázané zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky a aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému, či čo i len jej časti na žalobcu. Už z uvedeného dôvodu súdu neostávalo iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Pre úplnosť súd uvádza, že ak by aj žalobca bol aktívne vecne legitimovaný, i tak by jeho žaloba musela byť v celom rozsahu zamietnutá, a to z dôvodu premlčania ním uplatneného práva.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale banka- VÚB, a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému bola mu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné vyriešiť skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti bolo vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offo, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit.“ Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces

v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offio viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“

24. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v §§ 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré museli byť splnené v čase postúpenia pohľadávky upravoval ku dňu, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky (teda ku dňu 20.05.2021) § 92 ods.8 zákona o bankách. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20210101>> ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20210101>> Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

25. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bol pod číslom R 60/2018 publikovaný judikát so záverom, cit. „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ Vzhľadom na uvedené a tiež z dôvodov, ktoré súd rozvedie ďalej nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti, že zákonom o bankách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky banky tak musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 92 ods.8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka, alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

26. Podmienka splatnosti postupovanej pohľadávky vyplýva aj priamo zo zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 17 ods.1 tohto zákona v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok totiž práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu^{18b}) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101>> na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101>>, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

27. Ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách stanovuje podmienky platnosti postúpenia bankovej pohľadávky. Aj všeobecná zákonná úprava postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku v § 525

ods. 2 účinná v čase keď malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky (20.05.2021) jasne upravovala, že nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. V tejto súvislosti potom treba poukázať okrem iného aj na skutočnosť, že zákon o bankách vo svojich ustanoveniach § 2 ods.1 a 2 v spojení s § 3 ods.1 a 2 a § 5 písm. b) a k) umožňuje bankám, teda držiteľom bankového povolenia poskytovať úvery aj z peňažných prostriedkov získaných od iných osôb vo forme vkladov od verejnosti, čo je zákonom zakázané pre každý subjekt bez bankového povolenia, pričom nepochybne aj v záujme znemožnenia obchádzania tejto zákonnej regulácie zároveň zákon o bankách v § 92 ods.8 (pôvodne § 92 ods.7) striktno reguluje možnosť postupovania pohľadávok z bankových úverov tak, aby jednak nedochádzalo k postupovaniu ešte nespliatných pohľadávok z bankových úverov (teda z tzv. živých bankových úverov), a aby banky a pobočky zahraničných bánk mohli postupovať len svoje pohľadávky zodpovedajúce peňažnému záväzku či časti peňažného záväzku bankového klienta s ktorým je bankový klient v omeškaní nepretržite dlhšia ako 90 kalendárnych dní aj napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky. Teda banky a pobočky zahraničných bánk môžu postupovať svoje spliatné pohľadávky alebo spliatné časti svojich pohľadávok len za daných, striktno upravených zákonných podmienok. Skutočnosť, že uvedené ustanovenia zákona o bankách (§ 89 a nasl.), vrátane § 92 ods.8 slúžia práve na ochranu klienta a to aj vo vzťahu k platnosti postúpenia pohľadávky jasne preukazuje už to, že celá daná časť zákona o bankách (štrnásť časť) má názov Ochrana klientov a bankové tajomstvo.

28. Vzhľadom na uvedené je potom podľa názoru súdu neprípustné, aby v spotrebiteľskom vzťahu aj vzhľadom na vnútroštátnu normatívnu právnu úpravu ochrany spotrebiteľa (okrem iného pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, § 53 ods.1 až 3 a 5 Občianskeho zákonníka) ako aj európsky systém ochrany spotrebiteľov boli tieto záväzné pravidlá a zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky banky akokoľvek obchádzané, a to napríklad prostredníctvom bankami predformulovaných zmluvných ustanovení vrátane obchodných podmienok, ktoré by bankám umožňovali aby ich pohľadávky, ktoré majú voči bankovým klientom (dlžníkom) postupovali na iné subjekty (postupníkov) v rozpore so zákonnými pravidlami podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa § 2 ods.3 Občianskeho zákonníka účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchylné od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom síce v zmysle § 89 ods.1 zákona o bankách môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ale to len vtedy ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Odkazová poznámka v § 89 ods.1 zákona o bankách pritom v tejto súvislosti odkazuje okrem iného práve aj na ust. § 53 ods.1 a 4 Občianskeho zákonníka o zákaze neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Podľa § 53 ods.4 písm. b) Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (21.11.2017) sa pritom za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve považuje aj ustanovenie, ktoré dovoľuje dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Akékoľvek odchylné dojednanie strán o podmienkach postupiteľnosti pohľadávky, ktoré by stanovovalo nižší štandard (podmienky) ochrany ako § 92 ods.8 zákona o bankách by preto podľa názoru súdu bolo neprijateľné a neplatné.

29. Zhrnúc vyššie uvedené súd je teda toho názoru, že postúpenie bankovej pohľadávky, ktoré je v rozpore so zákonnými pravidlami podľa § 92 ods.8 zákona o bankách je právnym úkonom odporujúcim zákonu, a tým absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. V súvislosti so svojim názorom, že ust. § 92 ods.8 zákona o bankách normuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky súd dáva do pozornosti aktuálny rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn.7Cdo/26/2017. V zmysle uvedeného rozhodnutia totiž podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

31. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa preto takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka, nehovoriac o tom, že v tu súdenom spore postupníkom je obchodná spoločnosť špecializujúca sa práve na hromadné vymáhanie postúpených pohľadávok, ako je súdu známe z jeho činnosti.

32. S poukazom na vyššie uvedené žalobe žalobcu nemohlo byť vyhovené už len preto, lebo žalobca nepreukázal zákonné podmienky postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle vyššie citovaného § 92 ods.8 zákona o bankách. Žalobca nepreukázal relevantnú písomnú výzvu banky tak, ako ju má na mysli § 92 ods.8 zákona o bankách.

33. Žalobca po výzve súdu uviedol, že takouto výzvou má byť výzva jeho právneho predchodcu zo dňa 05.04.2018, ktorú žalovaný prevzal dňa 09.04.2018. Uvedená výzva však obsahom ani účelom nie je výzvou v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách. Ide len o upozornenie žalovanému na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, teda o úkon vyžadovaný v ust. § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo možné úver predčasne zosplatiť. Uvedená výzva má náležitosti upozornenia v zmysle § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a nemá náležitosti písomnej výzvy banky podľa § 92 ods.8 Zákona o bankách, čo je logické, keďže sledovalo sa týmto úkonom niečo úplne iné ako výzva v súvislosti s postúpením pohľadávky, ku ktorému malo dôjsť až viac ako 3 roky po tejto výzve. O výzvu v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemôže ísť už len preto, že žalovaný v nej bol vyzvaný na úhradu sumy len 30,-eur ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. Keďže postúpiť možno len pohľadávku banky, ktorá je splatná, tak logicky aj výzva v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách má sa týkať už splatnej pohľadávky.

34. Účelom zákona bolo po výzve banky poskytnúť klientovi 90 dňovú ochrannú lehotu, v rámci ktorej môže zvrátiť cesiu pohľadávky banky tým, že ešte pred postúpením uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva s výnimkou prípadu, kedy by šlo o tak povediac „notorického neplatiča“ ktorého omeškanie by v súhrne presiahlo jeden rok (§ 92 ods.8 veta druhá, časť za bodkočiarkou). Ak by zákonodarca daným vyjadrením v § 92 ods.8 zákona o bankách (v prvej vete) nezamýšľal poskytnutie 90 dňovej ochrannej lehoty klientovi banky na zvrátenie postúpenia pohľadávky, potom by druhá veta predmetného ustanovenia (a to tak jej časť pred bodkočiarkou ako aj za ňou) nedávala zmysel. Preto výzvou v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť akákoľvek výzva/upomienka uskutočnená kedykoľvek v priebehu trvania úverového vzťahu (tu bola predžalobná upomienka, ktorú žalobca označil za výzvu podľa § 92 ods.8 vyhotovená viac ako 3 roky!!! pred postúpením pohľadávky), ale musí to byť výzva na úhradu už splatnej pohľadávky, ktorá sa následne má postúpiť. Keďže cieľom zákonodarcu bola ochrana spotrebiteľa a poskytnutie mu poslednej možnosti úhrady dlhu a tak odvrátenie postúpenia pohľadávky mimo bankový dohľad, potom absolútne nemôže obstať výklad, ktorý by za výzvu považoval akúkoľvek upomienku, aj spreď niekoľkých rokov a aj len vo vzťahu k určitej splátke či splátkam. Osobitná, samostatná úprava v § 92 ods.8 zákona o bankách by inak bola úplne zbytočná, keďže splatnej pohľadávke takmer vždy prechádza nejaká výzva na plnenie/či upozornenie (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka).

35. Ak súdna prax už opakovaním konštatovala, že za písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemožno považovať ani oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, o to menej by za takú výzvu bolo možné považovať ešte len upozornenie na možnosť predčasného zosplatenia úveru. V tejto súvislosti súd do pozornosti žalobcu dáva napr. jeho samého sa týkajúci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.17CoCsp/47/2020 kde ten jasne uviedol (viď bod 10.odôvodnenia), že „Žalobca považoval za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách výzvu dňa 19.01.2016, ktorou právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na predčasne splatenie úveru. Doručenie predmetnej výzvy nebolo sporné. Obsahom spisu síce je oznámenie veriteľa zo dňa 19.01.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 27.01.2016, túto však nemožno považovať za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko táto neobsahuje upozornenie na omeškanie tej ktorej splátky a neobsahuje poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky. Ide o jednostranný právny úkon, ktorým je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.“

36. Uvedený názor súdu tak už nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. aj na právoplatný rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn.6Csp/63/2020

týkajúci sa žalobcu, kde tento súd takisto uviedol (viď bod 24 odôvodnenia), že „Upozornenie na zosplatnenie a oznámenie o zosplatnení však nemožno považovať za písomnú výzvu podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, nakoľko ide o úkony vykonané z dôvodu zákonnej úpravy vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka“.

37. Žalobca preto nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky, nepreukázal riadnu písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách a jej riadne doručenie žalovanému, preto nemožno mať pohľadávku na žalobcu za postúpenú platne.

38. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal oznámením o postúpení pohľadávky s poštovým podacím hárkom, tak k tomu súd uvádza nasledovné. Súdu je dobre známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Avšak toto rozhodnutie je tu nepoužiteľné, lebo týkalo sa postúpenia pohľadávky pri zmluve o dielo v obchodnom záväzkovom vzťahu a nie postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt v spotrebiteľskom vzťahu v nadväznosti na posudzovanie dodržania zákonných podmienok § 92 ods.8 zák. o bankách. Koniec koncov, rovnaký názor k uvedenej otázke aktuálne zaujal aj Najvyšší súd SR v už spomínanom rozhodnutí sp.zn.1Cdo/147/2017 v ktorom vo vzťahu k uvedenému judikátu uviedol, že jeho závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo obchodné. Podľa Najvyššieho súdu uvedený judikát primárne rozoberá notifikačnú povinnosť (denunciáciu) s dôrazom na to, ako vplýva toto oznámenie (táto právna skutočnosť) na zmenu v obsahu záväzku vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti plniť v obchodnoprávnom spore. Tu však treba mať na zreteli, že uvedený judikát nevylučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa OZ obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 OZ). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

39. Ani neplnenie povinností žalovaného, ktorý podľa žalobcu z karty reálne čerpal 300 eur a nevrátil nič nemení nič na tom, že súd musel prihliadnuť na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko vymáhanie pohľadávky a uplatnenie práv v právnom štáte musí mať a má svoj právny rámec, zákonný postup a ani nesporná existencia dlhu dlžníka nemôže ospravedlniť jeho nedodržanie. V danom prípade sa navyše plnenia domáha profesionál znalý práva proti neprofesionálovi- spotrebiteľovi, preto nedodržanie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle osobitných ustanovení zákona o bankách tu ide na ťarchu veriteľa a nemôže ho zhojiť ani neplnenie povinnosti dlžníka splácať úver, keďže dlžník na neplatnosti postúpenia pohľadávky bankou na žalobcu žiadnu vinu nenesie a nijako túto neplatnosť nezavinil. Navyše nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcom nemá žiaden súvis a vplyv na to, či existuje (a trvá) alebo neexistuje záväzok žalovaného z pôvodnej zmluvy o úvere, keďže postúpenie pohľadávky týka sa len zmeny v osobe veriteľa a nie pohľadávky ako takej.

40. Pokiaľ ide o pripustenie zmeny žalobcu uznesením zo dňa 09.06.2021, išlo o procesné rozhodnutie, ktoré nijako neosvedčovalo platnosť postúpenia pohľadávky a hmotnoprávnu aktívnu vecnú legitímáciu do konania vstupujúceho žalobcu a nezbavovalo súd povinnosti ju skúmať. Skutočnosť, že do konania žalobca bol pripustený nezbavovala súd povinnosti preskúmať ex offio zákonné podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu strany sporu súd skúma, či ten kto zmenu navrhuje preukázal prevod alebo prechod práv alebo povinností, pričom pre účely tohto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prevod alebo prechod práv alebo povinností. Súd v tomto štádiu nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, t.j. neposudzuje prevod alebo prechod práv alebo povinností podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúcem možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej, neposudzuje, či podľa hmotného práva skutočne došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti lebo to je vyhradené až rozhodnutiu vo veci samej pri skúmaní vecnej legitímácie účastníka konania (viď tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 42/2011 zo dňa 20.12.2011, ktoré je plne použiteľné aj v režime nového § 80 CSP, nakoľko nedošlo k zásadnej obsahovej zmene právnej úpravy zmeny účastníka/strany sporu v porovnaní s predošlým § 92 ods.2,3 O.s.p., čo potvrdzuje aj dôvodová správa k CSP, ktorá konštatuje, že navrhovaná právna úprava

sa len prispôsobila terminológii a novej koncepcii sporového konania). Súd teda pri rozhodovaní o zmene strany sporu hodnotí takýto návrh len z hľadísk, či návrh na zmenu bol podaný oprávnenou osobou, či sa tak stalo po podaní žaloby a osoba, ktorá má vstúpiť do konania na miesto žalobcu s tým súhlasila a či v návrhu tvrdená skutočnosť je podľa hmotného práva spôsobilá preukázať, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností. Ako vyplýva aj z už uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.6Cdo42/2011 zo dňa 20.12.2011, súd v rámci rozhodnutia podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. (dnes § 80 CSP) nehodnotí právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej. Platnosť postúpenia pohľadávky tu preto súd nebol oprávnený skúmať pri procesnom rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu, pri ktorom na to objektívne ani nie je priestor a možnosť (keďže dokazovanie v zmysle § 188 ods.1 CSP sa vykonáva až na pojednávaní) ale mohol tak urobiť až pri rozhodovaní vo veci samej.

41. Žaloba tak musela byť zamietnutá bez ďalšieho, keďže žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Len pre úplnosť súd uvádza, že i keby ju preukázal, i tak by žalobe nebolo možné vyhovieť z dôvodu premlčania tu uplatneného práva zo spotrebiteľskej zmluvy.

42. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

43. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

44. Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

45. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

46. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

47. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

48. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

49. Vzhľadom na začatie súdneho konania dňa 28.04.2021 (doručenie žaloby súdu), t. j. po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (5.12.2018), bolo v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s vyššie citovaným § 879v Občianskeho zákonníka povinnosťou súdu aj ex offo skúmať, či v danom prípade žalobca uplatnil na súde pohľadávku vyplývajúcu zo spotrebiteľského vzťahu predtým, ako došlo k jej

premlčaniu. Uvedené jasne potvrdzuje zámer zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu č. 343/2018 Z. z., z ktorej vyplýva, že prijatá právna úprava zavádza osobitnú úpravu uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv v reakcii na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy považuje zákonodarca za opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany podporovať vynucovanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku, ale vytvorenie priestoru pre to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia napríklad v tom, že už nebude disponovať dôkazmi. Zároveň sa vylučuje kondikcia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Táto právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t.j. na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

50. Žalovaný jediné čerpanie z karty uskutočnil ešte dňa 04.12.2017, neuhradil žiadnu splátku, preto žaloba dňa 28.04.2021 bola po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Žalobca po výzve súdu vyjadriť sa k premlčaniu tvrdil, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol tu veriteľ prvýkrát aj súdne uplatniť najskôr dňom nasledujúcim po 20.05.2018, kedy uplynuli 3 mesiace od omeškania splátky, pre ktorej nezaplatenie pristúpil k zosplatneniu úveru. Žalobca sa tu dostal do rozporu sám so sebou, lebo akosi opomenul, že sám predložil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru už zo dňa 02.05.2018. K splácaniu úveru podľa zmluvy malo dôjsť so začiatkom jedného mesiaca po dni prvého čerpania a deň splatnosti štandardnej mesačnej splátky mal byť 20.deň v kalendárnom mesiaci. Súd tak vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženého výpisu z karty, predžalobnej upomienky a oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru za splátku, od zročnosti ktorej bolo tu treba v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka počítat začiatok plynutia premlčacej doby považoval splátku splatnú v januári 2018 (konkrétne dňa 20.01.2018) a preto žalobu súdu doručенú až dňa 28.04.2021 mal za podanú po uplynutí premlčacej doby.

51. Z tvrdenia žalobcu a zo žalobcom predloženého výpisu z karty jasne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania už s prvou splátkou splatnou 20.01.2018 a rovnako tak aj s nasledujúcimi splátkami splatnými 20.02.2018 a 20.03.2018. Žalovanému bola dňa 05.04.2018 právnym predchodcom žalobcu zasielaná výzva - predžalobná upomienka na zaplatenie splátok vo výške 30,-eur. Suma 30,-eur zodpovedá práve trom nezaplateným splátkam (3x 10 eur sa rovná 30 eur), teda uvedená suma zodpovedá práve splátkam splatným dňa 20.01.2018, dňa 20.02.2018 a dňa 20.03.2018. V predžalobnej upomienke je uvedené, že ak do 19.04.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci február 2018, bude veriteľ oprávnený úver zosplatniť. Aj uvedené tak odporuje tvrdeniu žalobcu, ktorý premlčanie po výzve súdu počítal až od 21.05.2018. Citované ustanovenie §103 veta druhá OZ neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu ako sa vychádzajúc z jeho vyjadrenia mylne domnieva žalobca, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 OZ povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítat odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ). Pre posúdenie, nesplnenie ktorej splátky bolo skutočne dôvodom využitia práva veriteľa požadovať predčasné splatenie úveru rozhodujúci je obsah oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z ktorého tu ale vôbec nevyplýva, že k zosplatneniu dochádza kvôli nezaplateniu splátky splatnej v máji 2018 (ale ani vo februári 2018). Je tam totiž uvedené, cit.“ nakoľko ste dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradili, týmto Vám oznamujeme, že Váš dlh z kreditnej karty č.XXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz.“

52. Predčasne zosplatiť úver nie je povinnosťou, ale právom veriteľa. Ak by sa však toto právo rozhodol uplatniť nie už v súvislosti s prvou omeškanou splátkou, ale až v súvislosti s niektorou ďalšou, či ďalšími (keďže žalobca tu pri preukázanom omeškaní žalovaného už so splátkou splatnou v januári, februári a marci 2018 tvrdí, že premlčacia doba plynula až od splatnosti májovej splátky, hoci tomu odporuje aj obsah ním samým predloženého oznámenia o zosplatnení úveru zo dňa 02.05.2018, kde sa konštatuje, že k zosplatneniu už došlo), potom by to musel jednoznačne preukázať, čo sa tu nestalo. Ak sa má predísť stavu, že žalobca by si až v súdnom konaní účelovo identifikoval a prispôboval splátku, nesplnenie ktorej bolo dôvodom zročnosti celého dlhu, a ktorá teda v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka je relevantná pre plynutie premlčacej doby celého dlhu, potom treba vychádzať z toho, že ak žalobca v právnom úkone- zosplatnení neidentifikoval ako nesplnenú žiadnu konkrétnu (neskoršiu) splátku, potom za splátku zročnosť ktorej je relevantná pre plynutie premlčacej doby v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka treba považovať prvú nezaplatenú splátku. Ak tu v predžalobnej upomienke upomínal veriteľ žalovaného k plneniu troch splátok (vo výške 30 eur splatných od januára 2018 do marca 2018) a v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru výslovne uviedol, že práve nesplnenie dlžných splátok (t.j. použité množné číslo) v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke je dôvodom splatnosti celého dlhu, potom nie je preukázané, že až májová (ale ani februárová) splátka, čo sa uvádzalo v predžalobnej upomienke) bola dôvodom zosplatnenia celého dlhu a preto súd vychádzal zo zročnosti prvej neuhradenej splátky uvedenej v predžalobnej upomienke a v oznámení o zosplatnení úveru, ktorou tu bola splátka splatná dňa 20.01.2018.

53. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.22Co/161/2018 zo dňa 26.03.2019 ktorý žalobcovi musí byť dobre známy, keďže aj v tam súdnej veci bol žalobcom, kde krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa §103 OZ.“

54. Keďže tu právny úkon ktorým došlo k zosplatneniu celého dlhu neobsahuje identifikáciu konkrétnej jednej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, ale uvádza že dôvodom zosplatnenia je neuhradenie dlžných splátok v zmysle predžalobnej upomienky, ktorá vyzývala žalovaného na plnenie až troch dlžných splátok (prvou bola splátka splatná v januári 2018), potom súd má za nepreukázané, že k zosplatneniu došlo až pre májovú splátku.

55. Ako už súd uviedol vyššie, ak sa má predísť stavu, že žalobca by si až v súdnom konaní účelovo identifikoval a prispôboval splátku, nesplnenie ktorej bolo dôvodom zročnosti celého dlhu, a ktorá teda v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka je relevantná pre plynutie premlčacej doby celého dlhu, potom treba vychádzať z toho, či žalobca preukázal, že v právnom úkone- zosplatnení identifikoval ako nesplnenú práve takú splátku ktorú tvrdí, a keďže tu samotné oznámenie o zosplatnení nehovorí nič o májovej splátke (ktorá v čase jeho vyhotovenia ešte nebola ani splatná), ale hovorí o dlžných splátkach podľa predžalobnej upomienky, kde sa uvádzali tri splátky počnúc splátkou splatnou v januári 2018, potom súd za splátku zročnosť ktorej je relevantná pre plynutie premlčacej doby v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka považoval splátku splatnú dňa 20.01.2018.

56. Súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti právny názor Krajského súdu v Banskej Bystrici vyslovený v rozsudku, ktorý sa rovnako týkal žalobcu, a to v rozsudku zo dňa 13.09.2018 sp.zn.16Co/95/2018. Ten okrem iného poukázal na to, že cit. „ Aj v komentári: Fekete, I.: Občiansky zákonník 2. Veľký komentár. Bratislava, Eurokódex, 2011, strana 1654 je uvedené: „Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka o strate výhody splátok je modifikované do vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach. Podľa § 53 ods. 8 (pozn. v súčasnosti ide o ods. 9 §-u53 OZ), platí, že veriteľ je v prípade nesplnenia niektorej splátky oprávnený požadovať od dlžníka zaplatenie celého zvyšku pohľadávky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Aj ďalší komentár výslovne uvádza, že možnosť zosplatiť úver sa vzťahuje na prvú splátku, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako 3 mesiace (viď Števec, Dulák, Bajánková, Fečík, Sedláčko, Tomašoviča kol., Občiansky zákonník /I. a II. zväzok, 1. vydanie, 2017, Nakladateľství C. H. Beck: „Vo vzťahu k samotnej dikcii ustanovenia ods. 8 zákonodarca hypotézu právnej normy ustalať s ohľadom na plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach a teda je zrejmé, že spravidla pôjde o peňažné

plnenie, ktoré spotrebiteľ realizuje postupnými platbami podľa dohody s dodávateľom. Vo všeobecnosti sa nedá vylúčiť, že uvedené ustanovenie môže byť aktuálne aj v prípade nepeňažného plnenia, čo sa podáva aj zo všeobecnej dikcie § 565 OZ. Podstatné však je to, že ide o prípad plnenia v splátkach ako výhodu, ktorou disponuje spotrebiteľ pri plnení záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy. Zákonodarcu pre konanie dodávateľa a jeho právo vyhlásiť splatnosť celej pohľadávky, a tým na strane spotrebiteľa privodiť stav straty výhody splátok stanovil kumulatívne zákonné podmienky pozostávajúce z oddialenia výkonu práva dodávateľa a súčasne jeho pozitívneho konania smerujúceho k včasnému upozorneniu na uplatnenie svojho práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. V poradí prvá z kumulatívnych zákonných podmienok ustanovuje, že právo na jednorazové splatenie pohľadávky bude mať veriteľ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Možno považovať za pozitívne, že zákonodarcu opustil počet splátok, s ktorými má byť spotrebiteľ v omeškaní a podmienku koncipoval vzhľadom na konkrétnu lehotu a plynutie času od omeškania so splátkou. Ak zákon vymedzuje podmienku omeškania splátky spotrebiteľa, myslí tým omeškanie v poradí prvej splátky za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená. Vzhľadom na povahu dikcie treba ods. 8 vykladať spôsobom, že dodatočné uhradenie omeškanej splátky spotrebiteľom oneskorene konzumuje právo dodávateľa na jednorazové zosplatenie pohľadávky. Tento právny záver možno odobriť aj vzhľadom na dikciu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorá rovnako časovo limituje právo dodávateľa vykonať jednorazové zosplatenie pohľadávky. Keďže ustanovenie ods. 8 malo predstavovať výhodnejší právny režim oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa ods. 8 môže dodávateľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť a len za predpokladu, že omeškanie s (prvou) splátkou trvá. Ak uvádzame prvú splátku, máme tým na mysli aj každú ďalšiu splátku, ktorá bude vnímaná ako prvá omeškaná splátka napr. v prípade, ak sa spotrebiteľ omešká s tromi po sebe idúcimi splátkami, rozhodujúca bude v poradí prvá omeškaná splátka.“). Uvedený komentár zodpovedá aj princípom formálnej logiky, ktorej by však nezodpovedal výklad, podľa ktorého by veriteľ v prípade, ak by bol spotrebiteľ v omeškaní s piatimi splátkami, ako tomu bolo aj v prejednávanej príhode, keď k okamihu zosplatenia bol v omeškaní so splátkami za mesiac júl, august, september, október a november 2014, pristúpil k zosplateniu úveru kvôli omeškaniu spotrebiteľa poslednou, či predposlednou alebo predpredposlednou z nich a to v čase, keď spotrebiteľ s týmito nebol v omeškaní ešte 3 mesiace.“.

57. V tu posudzovanom prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k zosplateniu spotrebiteľského úveru o čom bol žalovaný informovaný listovou zásielkou z 02.05.2018, čo malo vplyv aj na ustálenie počiatku plynutia premlčania uplatneného nároku. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je úpravou špeciálnou (lex specialis), ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Prednosť má teda právna úprava zakotvená v druhej vete §-u 103 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej je počiatok plynutia premlčacej doby viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka bude potom vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namieste, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje (rovnako závery občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici konaného dňa 20.03.2019). V zmysle § 103 druhej vety OZ ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehota na splnenie celého predčasne zosplateného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 OZ povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ), v danom prípade splátky splatnej dňa 20.01.2018. Súd teda zastáva názor, že v danom prípade premlčacia doba začala plynúť odo dňa splatnosti splátky splatnej dňa 20.01.2018.

58. Koniec koncov, uvedené posúdenie premlčania už nemôže byť pre žalobcu nijako nové či prekvapivé. Majúc na pamäti princíp právnej istoty v právnom štáte súd poukazuje napr. na iný spor žalobcu, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 22Co/161/2018. Tam

žalobca v odvolacom konaní argumentoval okrem iného tým, že ak by mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, ako ustálil súd prvej inštancie, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Podporne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/228/2016-74, ktorý totožné posúdenie začatia plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ pre celý zosplatnený úver od splatnosti prvej omeškanej splátky v inej právnej veci, označil za neprípustné. Krajský súd v Prešove však v predmetnom rozsudku odvoláciu argumentáciu žalobcu odmietol.

59. Obdobne nesúhlasnú argumentáciu žalobcu k takému posúdeniu premlčania odmietol Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp.zn. 16Co/95/2018. Poukazujúc na viaceré komentáre k Občianskemu zákonníku tam krajský súd uviedol, že taký výklad zodpovedá aj princípom formálnej logiky, ktorej by však nezodpovedal výklad žalobcu, podľa ktorého by veriteľ pri omeškaní s viacerými splátkami pristúpil k zosplatneniu úveru kvôli omeškaniu spotrebiteľa s poslednou, či predposlednou z nich a to v čase, keď spotrebiteľ s týmito nebol v omeškaní ešte 3 mesiace.

60. Súd pripomína, že aj v tu súdnej veci, aj z formulovania predžalobnej upomienky v spojení s úkonom zosplatnenia je treba uzavrieť, že veriteľ pristúpil k zosplatneniu preto, že dlžník sa dostal do omeškania už so splátkou splatnou v mesiaci január 2018 po viac ako 3 mesiace a že dlžníka na možnosť zosplatnenia výslovne upozornil vo vzťahu k trom splátkam, pričom prvou z nich bola práve táto splátka. Preto je zrejmé, že s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti splátky za mesiac január 2018. Vo vzťahu splátke splatnej dňa 20.01.2018 je aj po pripočítaní času, po ktorý by všeobecná trojročná premlčacia doba podľa zákona č.62/2020 Z.z. neplynula žaloba (doručená súdu dňa 28.04.2021) podaná po uplynutí premlčacej doby.

61. V súvislosti so záverom, že trojročnú premlčaciu dobu je potrebné počítvať už od zročnosti tejto prvej nezaplatenej splátky a že účelom ustanovenia § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby v čas využil svoje právo na zosplatnenie úveru súd dáva do pozornosti žalobcu tiež napr. jeho samého sa týkajúce právoplatné rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/101/2019 alebo 32Csp/137/2019. Aj dané súdy v uvedených rozhodnutiach formulovali jasný názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Zákonodarca totiž jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol odkedy plynie premlčacia doba pri zosplatnení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom tohto ustanovenia je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatnenie úveru.

62. Obdobne súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.4.2019, sp. zn. 2Co/148/2018. Tam tento uviedol, cit „Je potrebné zdôrazniť, že v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ust. § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne. Podľa vety prvej, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ). Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatnenia dlhu, len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 OZ), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva § 565 OZ (do pozornosti napr. rozsudok KS Trnava sp. zn. 9Co/288/2016). Ustanovenie § 53ods. 9 OZ dopadá na poslednú vetu § 565 OZ tak, že upravuje, odkedy môže dodávateľ toto právo uplatniť. Keďže v danej veci ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, aplikáciu § 565 OZ bolo potrebné uskutočniť v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ. Nebolo sporné medzi stranami sporu, že dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo zosplatnenie bola splátka najneskôr splatná 20.2.2013, nasledujúcim dňom začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, v závislosti od čoho súd prvej inštancie s poukazom na okamih doručenia žalobného návrhu správne posúdil uplatnený nárok žalobcu ako premlčaný.“

63. Rovnako posúdil premlčanie Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 16Co/34/2018, Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo dňa 27.2.2018, sp. zn. 27Co/315/2017, alebo zo dňa 26.3.2018, sp. zn. 26Co/176/2017, Krajský súd v Žiline v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 11Co/59/2019. Súd poukazuje aj na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.41Co/69/2019 v ktorom tento uviedol, cit.“ Odvolací súd sa taktiež stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že došlo k premlčaniu

pohľadávky žalobcu. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na ustanovenie § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, v ktorom sa uvádza, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia je teda zrejmé, že zákon viaže začiatok premlčacej na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, má dodávateľ povinnosť v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka čakať s uplatnením práva na predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, čo však nič nemení na skutočnosti, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade počíta odo dňa zročnosti omeškanej splátky. Je pravdou, že takouto právnou úpravou zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu o tri mesiace, keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka s danou splátkou dodávateľ nemôže zosplatiť celý dlh, pretože by tým porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak, premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne, ale len za predpokladu, že takto stanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda, že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu, resp. k podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva.“

64. Súd sa týmto svojim názorom nijako neodchyľuje od svojej rozhodovacej praxe v súvislosti s čím dáva do pozornosti žalobcu aj svoj rozsudok vo veci sp.zn.10Csp/144/2019, ktorý mu musí byť známy, keďže aj tam bol žalobcom a odvolateľom a kde súd rovnako za absolútne rovnakých okolností vychádzal z prvej nezaplatennej splátky (i keď v predžalobnej upomienke uvedená bola iná). Žalobca s týmto názorom súdu nesúhlasil, podal proti rozsudku vo veci 10Csp/144/2019 odvolanie, pričom Krajský súd v Prešove rozsudok tunajšieho súdu a jeho názor potvrdil, a to rozsudkom sp.zn.19CoCsp/33/2020, v ktorom (bod 29 odôvodnenia) okrem iného uviedol, že „ak teda v konaní nebolo preukázané, pre ktorú konkrétnu splátku došlo k zosplateniu úveru, bolo správne, keď súd prvej inštancie pri počítaní plynutia premlčacej doby vychádzal z prvej nezaplatennej splátky“.

65. Súd konštatuje, že veriteľ mal dostatok času uplatniť svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplateného dlhu na súde. V danom prípade žalobca nepreukázal, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre nezaplatenie splátky splatnej 20.05.2018, súd preto vychádzal z dátumu zročnosti prvej nesplnenej splátky pre ktorú mohol byť úver predčasne zosplatený (20.01.2018) a preto je nárok premlčaný a takýto nárok v zmysle § 54a OZ nie je možné vymáhať, a preto súdu nezostávalo nič iné ako žalobu veriteľa, ktorou sa domáhal premlčaného práva, zamietnuť. Žalobca doručil na súd žalobu až dňa 28.04.2021, potom je potrebné konštatovať, že v danom prípade žalobca v konaní uplatňuje premlčané právo, ktorého vymáhanie bráni § 54a Občianskeho zákonníka a v súdnom konaní ho preto nemožno priznať.

66. Na základe všetkého vyššie uvedeného žaloba musela byť súdom zamietnutá pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ale aj pre premlčanie uplatneného nároku.

67. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 256 ods.1 a § 262 ods.1 a 2 CSP. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žaloba bola žalobcom v časti vzatá späť a konanie zastavené procesným zavinením žalobcu (nie pre správanie žalovaného po podaní žaloby), z čoho treba vyvodiť že v uvedenom rozsahu mal v spore úspech žalovaný. Nakoľko vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, aj tu bol úspešný žalovaný a žalobca neúspešný. Žalobca teda síce návrh na priznanie mu náhrady trov konania podal, vo veci však bol neúspešný, nárok na ich náhradu mu preto vôbec nevznikol. Nárok na náhradu trov konania vznikol žalovanému. Žalovaný však náhradu žiadnych trov konania neuplatnil, zo spisu ani žiadne preukázateľné trovy konania žalovaného nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať, ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.